COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.4.2023
COM(2023) 211 final

2023/0110 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului comerțului cu aeronave civile în ceea ce privește aderarea Braziliei la Acordul privind comerțul cu aeronave civile

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comitetului comerțului cu aeronave civile („comitetul”) în legătură cu adoptarea preconizată a unei decizii a comitetului respectiv în ceea ce privește aderarea Braziliei la Acordul privind comerțul cu aeronave civile.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Acordul privind comerțul cu aeronave civile

Acordul privind comerțul cu aeronave civile („acordul”) este un acord plurilateral în cadrul OMC care urmărește eliminarea taxelor la import pentru toate aeronavele, altele decât aeronavele militare, precum și pentru motoarele de aeronave civile și părțile și piesele acestora, pentru toate componentele și subansamblele aeronavelor civile, precum și pentru simulatoarele de zbor și părțile și piesele acestora. Acordul a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1980.

Uniunea Europeană (UE) este parte la acord[1]. Nouăsprezece state membre ale UE sunt de asemenea părți la acord în nume propriu[2]. Întrucât politica comercială comună este un aspect ce ține de competența exclusivă a UE, iar aderarea UE la OMC include teritoriile cărora li se aplică politica comercială comună (și anume statele membre ale UE), Comisia va exprima, în comitet, poziția în numele Uniunii și al statelor sale membre.

La 14 iunie 2022, Brazilia și-a depus la comitet cererea de aderare la acord, împreună cu angajamentele tarifare propuse.

Comitetul a discutat, la 10 octombrie 2022, procesul de examinare a cererii Braziliei de aderare la acord, aceasta fiind prima cerere de aderare ce urmează a fi analizată de membrii OMC în cadrul acestui comitet.

Decizia Consiliului avută în vedere, care face obiectul prezentei propuneri, permite Comisiei să își exprime poziția în cadrul comitetului, în numele Uniunii Europene, în ceea ce privește aderarea Braziliei.

2.2. Comitetul comerțului cu aeronave civile

Sarcina comitetului este de a evalua punerea în aplicare a acordului și de a se consulta cu privire la evoluțiile din industria aeronautică civilă în scopul de a stabili dacă sunt necesare modificări pentru a se asigura continuarea schimburilor comerciale libere și nedenaturate.

Deciziile comitetului se adoptă prin consens. În cazul în care nu este posibil să se ajungă la o decizie prin consens, aspectul examinat este supus la vot.

2.3. Actul avut în vedere de comitet

Deși până la momentul actual nu s-a convenit asupra unei date specifice, comitetul urmează să adopte în viitorul apropiat o decizie referitoare la aderarea Braziliei la acord („actul avut în vedere”).

---

[1] Decizia Consiliului din 10 decembrie 1979 privind încheierea acordurilor multilaterale rezultate în urma negocierilor comerciale din perioada 1973-1979, JO L 71, 17.3.1980, p. 1.

[2] Austria, Belgia, Bulgaria, Danemarca, Estonia, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Portugalia, România, Spania, Suedia și Țările de Jos.

Actul avut în vedere ar urma să fie adoptat de comitet pe baza articolului 9.1.3 din acord și a punctului 5 din Nota de orientare privind punerea în aplicare a articolului 9.1.3 din acord. Aceasta din urmă prevede că „după ce comitetul adoptă o decizie de aprobare a condițiilor de aderare, guvernul solicitant ia toate măsurile necesare pentru a îndeplini condițiile aderării sale și, cu aprobarea comitetului, guvernul solicitant poate depune la directorul general al OMC un instrument de aderare, care precizează condițiile astfel aprobate".

Scopul actului avut în vedere este de a permite Braziliei să adere la acord și de a consolida schimburile comerciale libere și nedenaturate în sectorul aeronautic civil.

Actul avut în vedere va deveni obligatoriu pentru părți în conformitate cu articolul 9.3.1 din acord, care prevede că „acord[ul] va intra în vigoare […] [p]entru orice alt guvern […] în a 30-a zi de la data acceptării sau accesiunii."

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Note generale

Obiectivul prezentei propuneri este de a permite UE să se alăture unui posibil consens în cadrul comitetului cu privire la actul avut în vedere.

Deși nu este încă foarte clar când vor putea semnatarii să ajungă la un consens, poziția UE trebuie stabilită dinainte de către Consiliu, în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE.

Poziția propusă a Uniunii este de a sprijini aderarea Braziliei la acord. Comisia recomandă acest lucru din următoarele motive:

Oferta Braziliei

Taxe vamale și alte taxe

Brazilia oferă comitetului angajamente tarifare în cadrul obligațiilor de la articolul 2.1 din acord. De îndată ce se finalizează discuțiile cu comitetul privind angajamentele tarifare ale Braziliei și este stabilită lista liniilor tarifare reflectând aceste obligații, Brazilia ar fi gata să includă în timp util regimul de scutire de taxe vamale pentru produsele menționate în lista sa GATT. După finalizarea procedurii de aderare a Braziliei, acordul va fi integrat în ordinea juridică a Braziliei.

Brazilia aplică deja regimul de scutire de taxe vamale tuturor produselor enumerate în angajamentele tarifare propuse ale Braziliei, în cazul în care acestea sunt utilizate în sectorul aeronauticii civile. În ceea ce privește obligațiile prevăzute la articolul 2.1.2, legislația actuală a Braziliei aplică deja regimul de scutire de taxe vamale produselor utilizate la repararea aeronavelor. În ceea ce privește angajamentele de la articolul 2.2 din acord, Brazilia dispune deja de un sistem de administrare vamală bazat pe destinația finală care prevede un regim de scutire de taxe vamale comparabil cu regimul prevăzut de alți semnatari ai acordului, ceea ce nu constituie un impediment pentru comerț și nici nu este incoerent cu dispozițiile aplicabile din GATT și din alte acorduri multilaterale negociate sub auspiciile GATT.

Bariere tehnice în calea comerțului

În ceea ce privește obligațiile prevăzute la articolul 3 privind barierele tehnice în calea comerțului, Brazilia participă activ la discuțiile din Comitetul privind barierele tehnice în calea comerțului din cadrul OMC și nu adoptă nicio politică ce contravine Acordului privind barierele tehnice în calea comerțului.

Achiziții publice cu instrucțiuni din partea administrațiilor publice, subcontracte obligatorii și stimulente

Practicile, orientările și procedurile aplicate de Brazilia în materie de achiziții publice sunt deja conforme cu cerințele acordului. Ca principiu general, mai multe dispoziții ale Legii privind achizițiile publice din Brazilia - Legea 14,133/2021 - interzic aplicarea unui tratament diferit furnizorilor naționali față de cei străini. Întrucât legea actuală promovează deja această aliniere, schimbările operaționale prevăzute de secretariatul responsabil cu administrarea Ministerului Economiei prin Instrucțiunea normativă nr. 10 din februarie 2020 au asigurat că la oportunitățile de achiziții publice pot avea acces chiar și societățile străine nestabilite în Brazilia.

Restricții comerciale

Brazilia nu aplică restricții cantitative sau cerințe de acordare a licențelor de import pentru a restricționa importurile de aeronave civile într-un mod incoerent cu dispozițiile aplicabile ale GATT și ale altor acorduri multilaterale negociate sub auspiciile GATT. În mod similar, nu există restricții cantitative sau cerințe de acordare a licențelor de export menite a restricționa, din considerente comerciale sau competitive, exporturile de aeronave civile către alți semnatari într-un mod incoerent cu dispozițiile aplicabile ale GATT și ale altor acorduri multilaterale negociate sub auspiciile GATT.

Sprijin din partea administrației publice, credite la export și comercializarea aeronavelor

În 2007, Brazilia a devenit participant la „Acordul sectorial privind creditele la export pentru aeronavele civile” (ASU), o anexă la Acordul privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Prin urmare, programele Braziliei de sprijin oficial pentru creditele la export respectă cu strictețe orientările ASU, ceea ce înseamnă că nu furnizează credite la export care beneficiază de susținere oficială cu termene și condiții mai favorabile decât cele stabilite în ASU.

Administrații regionale și locale

Conform Constituției Braziliei, președintele republicii deține competența exclusivă de a încheia tratate internaționale, *ad referendum* din partea Congresului Național. În plus, după cum s-a menționat anterior, adoptarea de către Guvernul Federal al Braziliei a legislației cu termenii acordului, după ratificarea internațională sau după aderare, înseamnă că acest acord este un instrument juridic cu caracter obligatoriu în țară.

Recomandare

Se preconizează că aderarea Braziliei la acord va avea o contribuție pozitivă la continuarea procesului de deschidere a piețelor aeronavelor civile la nivel internațional, prin majorarea numărului părților la acord și deci prin încurajarea aderării altor țări la acesta. Comisia recomandă ca oferta Braziliei să fie acceptată.

În consecință, se propune ca Comisia să fie autorizată să exprime în cadrul Comitetului comerțului cu aeronave civile poziția Uniunii în favoarea aderării Braziliei la acord.

Inițiativa este pe deplin compatibilă cu politica existentă. Au fost adoptate decizii similare, de exemplu, pentru aderarea Australiei sau a Noii Zeelande la un alt acord specific al OMC, și anume Acordul privind achizițiile publice.

4. TEMEI JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Sunt, de asemenea, incluse instrumentele care nu au caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”[3].

4.1.2. Aplicarea la cazul în speță

Comitetul este un organism instituit prin articolul 8.1 din acord.

Actul pe care comitetul este invitat să îl adopte este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere va avea caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolul 9.3.1 din Acordul privind comerțul cu aeronave civile.

Actul avut în vedere nu aduce modificări sau completări cadrului instituțional al acordului.

În consecință, temeiul juridic procedural al propunerii de decizie este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea la cazul în speță

Obiectivul și conținutul principal al actului avut în vedere se referă la politica comercială comună.

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 207 din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 207 din TFUE coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

[3] Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

2023/0110 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului comerțului cu aeronave civile în ceea ce privește aderarea Braziliei la Acordul privind comerțul cu aeronave civile

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (4) primul paragraf coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Acordul privind comerțul cu aeronave civile („acordul”) a fost încheiat de Uniune prin Decizia 80/271/CEE a Consiliului[4] și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1980.

(2) La 14 iunie 2022, Brazilia și-a depus la Comitetul comerțului cu aeronave civile („comitetul”) cererea de aderare la acord, împreună cu angajamentele tarifare propuse.

(3) Din perspectiva angajamentelor respective, cererea Braziliei de aderare la acord respectă cerințele stabilite în acord.

(4) Se preconizează că aderarea Braziliei la acord va avea o contribuție pozitivă la schimburile comerciale libere și nedenaturate din sectorul aeronautic civil.

(5) În temeiul articolului 9.1.3 din acord și al punctului 5 din Nota de orientare privind punerea în aplicare a articolului 9.1.3 din acord, comitetul are competența de a lua o decizie de aprobare a condițiilor de aderare.

(6) În consecință, este necesar să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul comitetului în ceea ce privește aderarea Braziliei la acord,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comitetului comerțului cu aeronave civile este aceea de a fi de acord cu aderarea Braziliei la Acordul privind comerțul cu aeronave civile.

[4] JO L 71, 17.3.1980, p. 1.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele